

Donar a conèixer la importància de conservar els ecosistemes terrestres i sensibilitzar els visitants, són alguns dels objectius d'aquesta iniciativa mediambiental

L'Obra Social "la Caixa" i l'Ajuntament de Jaén presenten l'exposició *El bosc. Molt més que fusta*

- Els boscos són els ecosistemes terrestres amb més biodiversitat del món. Conserven el patrimoni genètic de milers de milions d'anys d'evolució. A la península Ibèrica, en matèria de boscos, hi són representats gairebé tots els paisatges europeus i n'és el resultat una de les biodiversitats més importants d'Europa.
- Els nostres arbres regulen la humitat i la temperatura, mantenen en funcionament el cicle de l'aigua, purifiquen l'aire, afavoreixen la formació d'humus i protegeixen de l'erosió. A aquestes funcions cal afegir les associades a l'aprofitament dels boscos com a recurs i el gran valor sociocultural que tenen per als éssers humans.
- Com funciona un arbre? Com es fa l'humus? Què és la fusta? Des dels humils cucs de terra, imprescindibles en la fabricació d'humus, fins als arbres, protagonistes indiscutibles, aquesta exposició fa un recorregut pel complex ecosistema anomenat *bosc*.
- La mostra també recull les principals espècies arbòries de la península, la seva ecologia i la seva vinculació a l'ésser humà, a través d'una singular col·lecció, a més de presentar cinc dels arbres més singulars de la península Ibèrica.

L'exposició *El bosc. Molt més que fusta*, organitzada per l'Obra Social "la Caixa", en col·laboració amb l'Ajuntament de Jaén, es podrà visitar esplanada d'El Corte Inglés, del 16 de setembre al 27 d'octubre de 2016.

Jaén, 16 de setembre de 2016.-- Francisco Javier Márquez, alcalde de Jaén; i Juan Ignacio Zafra, director territorial de CaixaBank a Andalusia Oriental i Múrcia, han presentat avui la mostra "*El bosc. Molt més que fusta*".

Espanya té una superfície arbrada de 14.732.247 ha. Tenint en compte que la superfície total d'Espanya és de 50.595.505 ha, els boscos representen el 29% de tot el territori. El bosc no és un conjunt d'arbres, sinó que és un ecosistema complex, on els diferents elements que el formen (arbres, arbusts, animals, fongs, bacteris, etc.) tenen un paper fonamental i estan íntimament relacionats entre ells. Com a component de la biosfera, el bosc compleix una sèrie de funcions ecològiques fonamentals. A més de totes aquestes funcions, també cal tenir en compte les associades a l'aprofitament dels boscos com a recurs i el gran valor sociocultural que tenen per als éssers humans. El primer apartat de la mostra se centra en l'organització jeràrquica de la natura, des de la biosfera i ecosistemes fins a un microsystema del sòl d'un bosc.

Els protagonistes principals dels boscos són els arbres, i per això se'ls dedica el segon apartat. Els arbres són éssers vius pluricel·lulars, vegetals i llenyosos, que ocupen l'estrat més elevat de la vegetació. El tronc i les branques actuen com a estructures de suport i transport de substàncies entre la part aèria i la part subterrània. A les fulles és on tenen lloc la fotosíntesi i els intercanvis majoritaris de gasos i aigua amb l'atmosfera. Per tant, la seva importància és essencial. Es calcula que les aproximadament 250.000 fulles que té un roure adult fabriquen el 90% de la matèria orgànica de tot el cos de l'arbre. Al mateix temps els arbres tenen derivades en el conjunt de l'ecosistema forestal: regulen l'entrada de llum i la humitat, proporcionen aliment i aixopluc a plantes i animals, sustenten el sòl i aporten material per fabricar humus.

L'humus és la part superior del sòl, formada per la barreja d'elements minerals i restes orgàniques. Manté el sòl airejat i esponjat, reté l'aigua i els minerals i aporta nutrients lentament. Els cucs de terra, els fongs i els bacteris compleixen una important funció de reciclatge i d'enllaç entre el món mineral i la planta. Una reproducció en què es mostren els diferents components del sòl -roca mare, grava i restes vegetals- permetrà veure les diferents capes del sòl i l'activitat dels cucs de terra.

El bosc d'Espanya, és el tercer àmbit de l'exposició. S'hi explica que Espanya és el país d'Europa amb més biodiversitat. Aquesta riquesa també queda de manifest en la diversitat de flora existent. Divuit espècies de les més representatives d'Espanya, són les que s'exhibeixen en aquest espai. El públic que visiti la mostra també es trobarà amb un recull de les seves fulles, llavors i fruits, així com instruments fabricats amb la fusta d'aquestes espècies arbòries.

En totes les regions hi ha arbres singulars, reconeguts per la gent a causa d'alguna característica relacionada amb la seva mida, la seva història o la seva dimensió cultural tradicional. És el cas dels cinc exemplars que acull *El bosc*: el «Gernikako arbrat» de Guernica (Biscaia), el «o Avó» de Chavín (Lugo), «la Terrona» a Zarza de Montánchez (Càceres), «el castanyer de Cantín» de Villasumil (Lleó) i «el Acebuche del Rocío» d'Almonte (Huelva).

Quins productes s'extreuen i com afecta a aquest ecosistema la influència de l'ésser humà segons l'ús que en faci, són els temes en què se centra l'últim apartat d'aquesta exposició: **Bosc i ésser humà**. L'ús dels boscos d'Espanya, ha passat per diferents etapes des de les primeres intervencions prehistòriques i romanes. Un dels principals usos de la fusta ha estat la construcció de naus, especialment des de l'inici del comerç amb Amèrica. Al segle XVIII, l'explotació dels boscos per fabricar embarcacions va canviar per sempre la configuració original d'aquests ecosistemes. A partir d'aquesta època, els boscos van experimentar una intensa intervenció de l'ésser humà, que va provocar la reducció de masses forestals a causa de l'explotació de la fusta per a finalitats constructives i com a font d'energia. A partir de la segona meitat del segle XX, l'activitat forestal es va anar reduint. La implantació de noves fonts d'energia en substitució de llenya i carbó vegetal, i l'ús de nous materials per a la construcció enlloc de fusta van reduir l'explotació forestal i, per tant, es va experimentar un creixement de la superfície forestal espanyola.

Un ús sostenible dels boscos, com els productes certificats que es mostren en l'exposició, és una eina essencial per assegurar un futur millor per a tots. D'aquesta manera, cuidant i aprofitant el que el bosc ens ofereix podem evitar episodis negatius com els incendis i les seves conseqüències que també es troben citats en la mostra com a exemple d'abús incontrolat del bosc.

El bosc. Molt més que fusta

Del 16 de setembre al 27 d'octubre de 2016

Inauguració:

Divendres 16 de setembre, a les 11.30 h

Esplanada d'El Corte Inglés

C/ Virgen de la Cabeza, s/n

Jaén

Horari públic general:

De dilluns a diumenge, d'11 a 14 h i de 17 a 23 h.

Visites colectius:

Prèvia cita al telèfon 902 906 666

Visites guiades

De dilluns a diumenge, a les 12h i les 19 h

Entrada gratuïta

Servei d'Informació de l'Obra Social "la Caixa"

<http://www.lacaixa.es/obrasocial>

Tel. 902 223040

Àrea de Comunicació de l'Obra Social "la Caixa"

Victoria Lobato: 629 732351 vlcomunicacion@vlcomunicacion.com

Sala de Premsa Multimèdia: <http://premsa.lacaixa.es/obrasocial>